

Информация за финансиран на проект

Наименование на конкурса:
Конкурс за финансиране на фундаментални научни изследвания на млади учени и постдокторанти – 2022 г.
Основна научна област:
Химически науки
№ на договор:
КП-06-М69/3
Начална дата на проекта и срок на договора:
08.12.2022 г., 24 месеца
Заглавие на проекта:
Получаване на нови полимерни наноносители за имобилизиране и контролирано доставяне на протеолитичен ензим сератиопептидаза
Базова организация:
Институт по полимери – Българска Академия на науките
Партньорски организации:
Няма
Ръководител на научния колектив (академична длъжност, научна степен, име):
Гл.ас. д-р Катя Каменова-Стоянова
Общ размер на договореното финансиране:
40 000 лв

Резюме на проекта (до 1 стр. в рамките на полето по-долу):

Острите и хроничните възпалителни заболявания са един от най-често срещаните здравословни проблеми в света. Едно от предизвикателствата при контролиране на възпалението е правилното диагностициране и избора на подходяща терапия. Повечето от противовъзпалителните лекарства са свързани със симптоматично облекчение, а не с лечение и имат тежки странични ефекти и предизвикват нежелани реакции в организма. През последното десетилетие използването на ензими като терапевтици стана неразделна част от съвременната медицина главно поради тяхната селективност и ефикасност. Сератиопептидазата (Serratiopeptidase) е протеолитичен ензим, определен като „супер еним“, който е с доказана мощна противовъзпалителна активност. Клиничната употреба на ензима е съобщена за много заболявания като артрит, синусит, при възпалителни заболявания на червата, фиброкистоза на гърдата, хроничен бронхит, постоперативно подуване и болка, атеросклероза и др. Доказаният ефект на сератиопептидазата се дължи на: 1) инхибиране на освобождаването на възпалителните медиатори; 2) ускоряване на втечняването на секрети и храчки, и 3) засилване на действието на антибиотиците.

Критичният проблем при ензимната терапия възниква от големия размер на протеиновата молекула, чувствителността и към денатурация и разграждане, краткия полуживот и лошата бионаличност. Проектирането на системи за доставяне на тези биоактивни вещества все още остава предизвикателство и е обект на голям научноизследователски интерес. Една от обещаващите стратегии за решаване на тези проблеми е използването на полимерни наноносители. Полимерните мицели от вида ядро-обвивка, формирани от амфифилни блокови съполимери, притежават изключителен потенциал за разработване на високоефективни системи за контролирано доставяне на активни субстанции при лечението на множество заболявания. Многофункционалността на тези системи и тяхната уникална структура дава възможност да бъдат натоварени с голямо разнообразие от терапевтични агенти, включващи не само редица водонерастворими лекарствени компоненти, а също така и терапевтични протеини, пептиди, ДНК, SiRNA и др. Полимерните мицели се очертават като особено перспективни носители благодарение на способността им да включват в структурата си както хидрофилни, така и хидрофобни лекарствени вещества, да контролират процеса на освобождаване и да осигуряват таргетно действие. В сравнение с конвенционалните системи за доставяне (например таблетки, капсули, микрочастици), тези системи притежават редица предимства, като по-добър терапевтичен ефект, биосъвместимост, прицелно насочване към клетка или тъкан, предпазване на лекарството от разграждане, контрол на концентрацията в организма и др.

Членове на научния колектив

<i>Организации/участници¹</i>	<i>Бележка²</i>
<i>Базова организация:</i>	
Институт по полимери – Българска академия на науките	
<i>Ръководител на научния колектив</i>	
Катя Евгениева Каменова-Стоянова, Главен асистент, доктор	Млад учен
<i>Участници:</i>	
Ерик Василев Димитров Любомира Стефанова Радева, Асистент Симона Любомирова Митова, Асистент	Студент Млад учен Млад учен

¹ Отбележете академичната длъжност и научната степен на всеки участник. В таблицата не се изискват подписи.

² Отбележете дали участникът в колектива е млад учен, постдокторант, докторант или студент.